

Gyümölcsös tervezése - a csonthéjasok

Kezdő kertészkedőknek az almásokkal ellentétben nyugodtabb szívvel ajánlom a csonthéjasok közül cseresznye, meggy és kajszi ültetését. Ezek átlagos évben akár permetezés, trágyázás, öntözés és metszés nélkül is kielégítően teremnek.

Közülük a meggy a legigénytelenebb. Rossz minőségű homok- és agyagtalajokon is megél. A híressé vált befőttnek kiváló, nagy méretű, kevésbé savanyú Pándy meggy sajnos igen érzékeny az utóbbi években elhatalmasodott monília fertőzésekre, ezért virágzás alatt rendszerint többször is permetezni kell. Emellett önmeddősége révén csak porzófajtákkal ültethető (pl. cigánymeggyek). Gyümölcsminőségét talán az Érdi bőtermő, az Érdi jubileum és a Debreceni bőtermő öntermékeny fajták közelítik meg a leginkább. Mostoha körülmények között az Újfehértói fürtös terem a legbiztonságosabban, a csengődi pedig gombabetegségek ellen gyakorlatilag nem igényel növényvédelmet. A Meteor korai a legkorábbi, már június elején érő, friss fogyasztásra kiváló fajta.

A cseresznye a meggyénél valamivel igényesebb, jobban kedveli a meleget, víz-, és fényigényesebb nála. Emellett az összes gyümölcsfaj közül a legjobban szenved a talaj levegőtlenességétől (csúcscsáradás, fapusztulás). Igényli a humuszos, kissé meszes talajokat. A legkorábbi már elég nagy ropogós fajta a június elején érő Bigarreau Burlat. (Ilyenkor még nem lesz kukacos a cseresznye.) A legnagyobb és legízletesebb ropogós fajták június második felében érnek, ilyenek a régebbi Germersdorfi és az annál többet termő újabb Katalin és Linda fajták.

A kajszi hő- és fényigényes növény, a Balaton-Budapest-Miskolc vonaltól délre termesztendő a legeredményesebben. Igen szárazságtűrő. A kissé meszes, levegős talajok kedveznek számára a leginkább. Levegőtlen, nedves talajra ne az elterjedt vadkajszi, hanem a szilva alanyt használjunk. Házikertben mindig érdemes 1-2 fával többet ültetni belőle, mint a tényleges igényünk, mivel a gutaütés nevű betegség bármikor a fa hirtelen pusztulását okozhatja és ez ellen biztos védekezés nincs. Legfinomabb és minden célra alkalmas fajta a Magyar kajszi, melynek egyik klónja a Gönci magyar kajszi az alapfajnál kicsit nagyobb gyümölcsű és gutaütésre kevésbé fogékony. A Bergeron termőhely iránt igénytelen, de betegségekre fogékony, szintén kiváló gyümölcsminőségű fajta. A Ceglédi óriást 10 dkg-ot is meghaladó ízletes gyümölcssei miatt érdemes ültetni.

A szilva közepes fényigényű, a hűvösebb, kissé árnyékos kertrészekre is ültethető, a talaj iránt kevésbé igényes, de vízigényes faj. A legjobb ízű, legkiválóbb befőttet, lekvárt adó Besztercei sajnos a sarkavírusra igen érzékeny, ezért inkább ne telepítsük. Helyette a Bluefre és a Cacanska fajtacsoport javasolható. Friss fogyasztásra az Althann ringló és a kései érésű Debreceni muskotály telepíthető.

Az őszibarack termesztési körzete a szőlőével megegyezik, ami körülbelül Magyarország északi határa. Az összes mérsékeltövi gyümölcsfaj közül az őszibaracknak a legnagyobb a hőmérsékletigénye. Télen -15 °C alatt rügykárosodást, -27 °C alatt fapusztulást szenved. Nagyon sok fajtája kapható. A

fehérhúsúak közül igen jóízű pl. a Champion és a Mariska, a sárga húsúak közül a Dixired, a Suncrest és az Aranycsillag, a csupasz húsúak (nektarinok) közül a Red June.